

Jaarverslag 2008

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Gemeenschappelijke regeling	4
Elburg.....	12
Ermelo.....	15
Harderwijk	19
Nunspeet	25
Oldebroek	30
Onderzoeksonderwerpen	32

Inleiding

Op grond van de instructie van de streekarchivaris dient jaarlijks voor 1 april verslag te worden uitgebracht aan het gemeentebestuur over de verrichtingen van de medewerkers en het gebruik van de oude archieven in het afgelopen jaar. In het voorliggende verslag wordt een beeld gegeven van wat het Streekarchivariaat in 2008 heeft gedaan.

Er is naar gestreefd een en ander in beknopte vorm weer te geven en tegelijk recht te doen aan de inspanningen van alle medewerkers en vrijwilligers.

Hanneke van Aalst – Houbraken

Streekarchivaris

Maart 2009

Bindmateriaal met fragmenten van Karolingische handschriften

waarschijnlijk ooit als 'oud papier' verkocht zijn door de lokale kloosters.

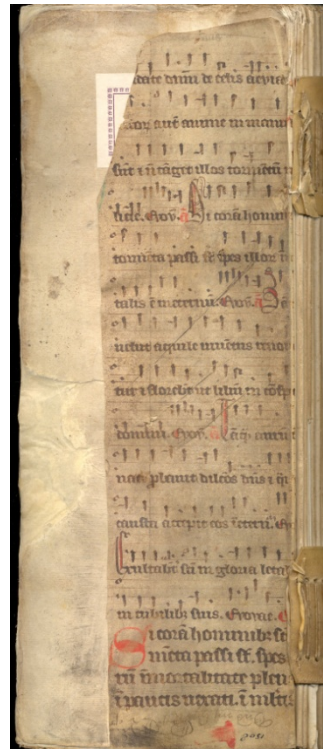
Op zich is het gebruik van oud perkament als bindmateriaal niet verrassend. Wel bijzonder zijn de Karolingische handschriften die te zien zijn op een aantal rekeningen uit Harderwijk. Deze dateren mogelijk uit de 10^e eeuw en zijn erg zeldzaam.

Het Streekarchivariaat hoopt in de toekomst een deskundige te kunnen interesseren die dit materiaal nader wil onderzoeken.

Bijzonder bindmateriaal stadsrekeningen

In de archieven van Elburg en Harderwijk kwam onverwacht een fraaie schat te voorschijn. De stadsrekeningen uit de 16^e en 17^e eeuw van deze gemeenten en het Burgerweeshuis in Harderwijk zijn namelijk ingebonden in perkament.

Perkament van oude charters en oude boeken diende zo'n 400 jaar geleden als bindmateriaal. Bij het openslaan van een oude stadsrekening wordt de onderzoeker daarom regelmatig verrast door fraai versierde en kleurige teksten van religieuze geschriften en liederenbundels, soms zelfs versierd met bladgoud. Dit bindmateriaal is afkomstig van perkamenten boeken die

Gemeenschappelijke regeling

De gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet en Oldebroek werken samen in de gemeenschappelijke regeling Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe.

Het personeel van het Streekarchivariaat werkt op aanwijzing van de Archiefcommissie Streekarchivariaat. Deze commissie adviseert in het kader van de Gemeenschappelijke regeling Streekarchivariaat de betrokken gemeentebesturen. Er werd vergaderd op 3 maart en op 15 oktober.

De volgende personen waren in 2008 lid van de Archiefcommissie:

- De heer G. van der Velde, wethouder van Elburg, voorzitter;
- De heer ing. W.P. Omta, burgemeester van Ermelo, plaatsvervangend voorzitter;
- De heer H. Schipper, wethouder van Harderwijk;
- De heer ir. D.H.A. van Hemmen, burgemeester van Nunspeet;
- De heer mr. W.L. Zielhuis, burgemeester van Oldebroek.

De volgende personen traden op als adviseur van de Archiefcommissie:

- De heer dr. F.W.J. Scholten, provinciaal archiefinspecteur;
- Mevrouw drs. H.P.W.A. van Aalst-Houbraken, streekarchivaris.

Om een beeld te krijgen van de visies van de deelnemende gemeenten op de verdere organisatorische ontwikkeling van het Streekarchivariaat heeft het gemeentebestuur van Elburg aan Van Bussel Document Services opdracht gegeven voor een onderzoek. De thema's die in dit onderzoek aan de orde zullen komen zijn:

- de personele kwetsbaarheid van het Streekarchivariaat, afgezet tegen de minimale personele invulling bij de normorganisatie in de rapportage die in 2005 is gemaakt;
- de positie van de inspectie en de oplossingsmogelijkheden (uitbreiding FTE of samenwerking);
- de mogelijkheden van de Virtuele Studiezaal, afgezet tegen de gedefinieerde opties;
- de mogelijkheden van samenwerking van het Streekarchivariaat met de samenwerkingspartners.

Het is de verwachting dat het rapport in de eerste vergadering van de archiefcommissie van 2009 zal kunnen worden besproken.

Medewerkers

In 2008 waren de volgende personen werkzaam bij het Streekarchivariaat:

- Mevrouw H.P.W.A. van Aalst-Houbraken, streekarchivaris;
- De heer J.C. van Gelder, archiefmedewerker Nunspeet;
- De heer T. Goossens, archiefmedewerker Harderwijk;
- De heer G.W. Hemstede, tot 1 september inventarisator Harderwijk, Nunspeet en Oldebroek;
- De heer H.A.R. Hovenkamp, adjunct-streekarchivaris;

- De heer J. Kolkman, archiefmedewerker Oldebroek en Elburg, beheerder website en applicatiebeheerder AskSam;
- Mevrouw E. van der Meulen, archiefmedewerker Elburg;
- Mevrouw J.M. Stam, archiefmedewerker Ermelo;
- De heer B. Wouda, vanaf 1 november inventarisator in Ermelo, Harderwijk, Nunspeet en Oldebroek;
- De heer J. Henseler tot 13 mei stagiair in Harderwijk;
- Mevrouw E. van Nieuwenhuijzen liep gedurende enkele maanden stage in Nunspeet. Na het beëindigen van deze stage bleef zij er actief als vrijwilliger.

Opleiding

- De heer Kolkman en mevrouw Van der Meulen zijn in september begonnen met de opleiding Archiefassistent.
- Mevrouw Van Aalst rondde de leergang Strategisch Sturen van het Archief naar de Toekomst af;
- De heer Hovenkamp volgde daarna deze leergang;
- Mevrouw Van Aalst en de heer Hovenkamp volgden de training ICT voor Archivarissen.

Formatie

- De tijdelijke uitbreiding van de uren van de streekarchivaris werd per 1 april beëindigd.
- Bij de vaststelling van het Beleidsplan was het de bedoeling het toezicht op het modern archiefbeheer door het Streekarchivariaat meer inhoud te geven dan de bestaande praktijk van sporadisch overleg met de afdelingen DIV over overbrenging, selectie en vernietiging. Daarnaast zal de Tweede Kamer waarschijnlijk binnen enkele maanden het rapport van de Commissie Doorlichting Interbestuurlijke Toezichtarrangementen: "Van specifiek naar generiek" vaststellen. Hierin wordt een versterking van de horizontale controle en verantwoording vastgelegd. Gevolg is dat er nog zwaarder geleund zal worden op de inspectiefunctie van het Streekarchivariaat. Omdat de voor inspectie beschikbare formatie echter achterblijft bij norm van 1 fte per 150.000 inwoners, is aan de Archiefcommissie voorgesteld de formatie op dit gebied uit te breiden. De commissie heeft besloten om eerst het rapport naar aanleiding van het onderzoek naar de mogelijke toekomst van het Streekarchivariaat af te wachten.
- Aan de archiefcommissie werd voorgesteld een oproepkracht te benoemen die als een soort 'vliegende keep' beschikbaar zou kunnen zijn voor alle vestigingen zodat langdurig ziekteverzuim beter opgevangen kan worden. Besloten is om eerst het rapport naar aanleiding van het onderzoek naar de mogelijke toekomst van het Streekarchivariaat af te wachten.

Vrijwilligers

- Ook dit jaar werd er tijdens een goedbezochte bijeenkomst stil gestaan bij de verdiensten van onze vrijwilligers. In lijn met het project Onderdak in Nunspeet, over het Vluchtoord Nunspeet, hield dr. A. Sulman een met veel oude foto's geïllustreerde lezing over het vluchtoord. Na afloop werd aan alle vrijwilligers van het Streekarchivariaat traditiegetrouw weer een Archiefschattenagenda uitgereikt.
- Tot onze spijt zijn het afgelopen jaar drie van onze vrijwilligers overleden. De heer R. den Besten is gedurende vele jaren actief geweest met het beschrijven van archieven, de fotocollectie en de bibliotheek op onze vestiging in Harderwijk. Ondanks zijn hoge leeftijd bleef hij een trouw bezoeker van het archief. De laatste jaren werd zijn gezondheid echter steeds slechter en kwam hij allengs minder.
- In Ermelo ontviel ons veel te jong de heer J. Mulder. Hij was sinds 2001 als vrijwilliger betrokken bij het toegankelijk maken en ompakken van het bouwvergunningenarchief en de laatste jaren ook bij het maken van de digitale toegang op de fotocollecties. Wij zullen beide heren missen.
- In Oldebroek overleed onze oud-vrijwilliger de heer B. Doornewaard. Hij was in de beginjaren van het Streekarchivariaat zeer actief bij het opstellen van genealogieën. Zo was hij een van de redacteurs van de beide Genealogische Bundels die in de jaren negentig verschenen en was hij verantwoordelijk voor de publicatie *De Noord-Veluwse geslachten Doorn(e)waard, Doorn(e)weerd en Doornenweerd*. De laatste jaren was zijn gezondheid al dusdanig achteruit gegaan dat hij eigenlijk niet meer naar het archief kon komen. Toch laat ook hij een lege plek achter.

Externe activiteiten

- Mevrouw Van Aalst trad op persoonlijke titel toe tot het bestuur van de Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland;
- Mevrouw Van Aalst woonde twee bijeenkomsten van Regionaal Netwerk Veiligheidszorg bij.
- De heer Hovenkamp en mevrouw Van Aalst woonden in Den Haag het congres *90 jaar Archiefwet: hoe nu verder?* bij.
- Mevrouw Van Aalst woonde een vergadering van het Werkverband van gemeentelijke archiefinspecteurs (WGA) bij.
- Mevrouw Van Aalst nam twee maal deel aan het Gelders Diensthoofdenoverleg.
- Mevrouw Van Aalst nam enkele malen deel aan informele bijeenkomsten ten behoeve van de samenwerking tussen de archiefdiensten in de provincie Gelderland.
- De heer Hovenkamp woonde in Zwolle een vergadering betreffende het Hanzewebportaal bij
- Mevrouw Van der Meulen, de heer Kolkman en mevrouw Van Aalst brachten een bezoek aan het Gelders Archief ter oriëntatie op het archiefbeheersysteem Mais Flexis
- Mevrouw Van Aalst sprak enkele malen met medewerkers van het Gelders Archief over allerlei aspecten van samenwerking, onder andere in het kader van de plannen voor de virtuele studiezaal.
- Mevrouw Van Aalst woonde in Den Bosch de studiedag *Over verandering gesproken over Archief 2.0* bij.
- De heer Kolkman en mevrouw Van Aalst zijn lid van de redactie van Uut 't Oldebroek, het periodiek van de Oudheidkundige Vereniging De Broeklanden in Oldebroek

- Mevrouw Van Aalst was lid van de referentiegroep van de gemeente Elburg die zich inzette voor het voortzetten van het cultuurtraject van de gemeentelijke organisatie.
- Mevrouw Van der Meulen woonde op 7 maart in Museum Elburg de opening bij van de tentoonstelling de Kop van 't Ende.
- De heer Hovenkamp woonde op 17 mei de opening van de Oudheidkamer te Nunspeet (Nunspeet) als gecertificeerd museum bij.
- De heren Hovenkamp, Goossens en Henseler waren op 13 mei aanwezig bij de onthulling van het vissersmonument in Harderwijk.
- Voor de medewerkers van het Streekarchivariaat verzorgde stadsgids Lammert Postma op 7 mei een zeer interessante rondleiding door Harderwijk. Ook enkele medewerkers van de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling van de gemeente Elburg waren hierbij aanwezig.

Conservering

- Doordat er in de regio nog altijd slechts één adequate quarantaineruimte is, spelen de archiefmedewerkers in dienst van de gemeente Elburg een belangrijke rol bij het identificeren en bestrijden van schimmels voor de hele regio.

Toezicht op het modern archiefbeheer

- Omdat de archieven van de Regio Noord Veluwe op termijn naar de archiefbewaarplaats te Harderwijk moeten worden overgebracht, bezochten mevrouw Van Aalst en de heer Hovenkamp de kantoren van de regio om een indruk te krijgen van de aard en omvang van het materiaal.

Folders

- In 2000 werd door het Streekarchivariaat de serie Archiefwijzers gelanceerd. Deze drie folders, een algemene inleiding, een inleiding in het kadastraal onderzoek en een inleiding in het genealogisch onderzoek, deed jarenlang goed dienst in de studiezalen. Langzamerhand raakte de voorraad echter uitgeput en al enkele jaren was het de bedoeling om de serie in een nieuw jasje te steken. Tijdsgebrek was er de oorzaak van dat dit niet van de grond kwam. Dit jaar werd daarom besloten de redactie en productie uit te besteden aan Convinza Tekst en Communicatie in samenwerking met Grafisch Bedrijf Bredewold. Daardoor hoefden de teksten alleen inhoudelijk te worden bewerkt. Het resultaat is een frisse nieuwe folder die onder andere in enkele van onze gemeenten in het vervolg standaard zal worden uitgereikt aan de nieuwe inwoners.

www.Streekarchivariaat.nl

- Het Streekarchivariaat werkt voor de website met het programma PHP-Nuke. Dit is een gratis en *open source content management systeem*. Het

grote voordeel van dit systeem is de flexibiliteit en de gebruiksvriendelijkheid;

- Het inhoudelijke beheer van de website werd ook gedurende dit jaar voornamelijk uitgevoerd door de heer J. Kolkman. Het technische beheer van de website is door de heer P. Baars van Emwel uitgevoerd.
- Het Streekarchivariaat nam, nog altijd op proef, deel aan de website www.MijnGelderland.nl.

Digitalisering en ICT

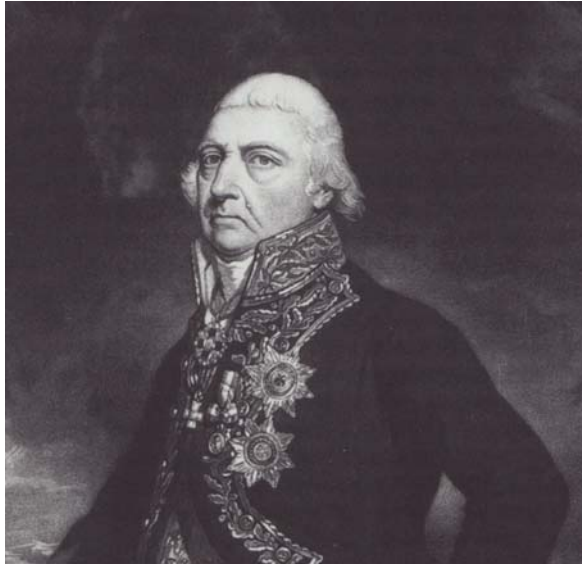
- Toen in het voorjaar duidelijk werd dat de Provincie bereid was in het kader van de versterking van de culturele infrastructuur een bijdrage van € 100.000 beschikbaar te stellen voor de totstandkoming van onze virtuele studiezaal, werd een projectgroep in het leven geroepen, bestaande uit de dames Van Aalst en Van der Meulen en de heren Karels en Kolkman. De heer Karels begeleidt het proces als extern adviseur. Omdat het Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe een relatief kleine speler is, is besloten te onderzoeken of aangehaakt zou kunnen worden bij het Gelders Archief. De resultaten van dit onderzoek waren bij het schrijven van dit jaarverslag nog niet bekend.
- Met de heer E. Hennekam, eigenaar van www.archieven.org, werd gebrainstormd over de mogelijkheden en de eisen voor de virtuele studiezaal.
- De heren Hovenkamp en Kolkman spraken met de heer Stork uit Heerde over het GISproject dat in Heerde en Hattem gelopen heeft en dat ook voor onze regio zeer geschikt zou zijn. Dit houdt in dat de historische geografische gegevens in een gemeentelijke geografische informatiesysteem gebracht moeten worden, zodat de historische gegevens beter toegankelijk zouden worden. Wegens tijdgebrek is hier verder nog geen vervolg aan gegeven.
- In 2008 werd daarnaast geëxperimenteerd met de mogelijkheden van Internet in de dienstverlening en bij de educatie. Voor het project *Onderdak in Nunspeet* werd bij www.Netvibes.com een aparte website ingericht waar de leerlingen van de deelnemende scholen hun presentaties konden plaatsen. Daarnaast konden hier, dankzij de samenwerking met het Gelders Archief en het Brabants Historisch Informatiecentrum, de archiefstukken die bij deze Regionale Historische Centra worden beheerd, beschikbaar gesteld worden. De stukken werden aan het Streekarchivariaat uitgeleend om in Elburg door onze vrijwilliger, mevrouw L. van den Burg gescand te worden. Vervolgens werd, met behulp van het gratis programma Picasa, de scans online geplaatst. Door het aanbrengen van een koppeling met de inventarislijst die op onze website geplaatst was, konden onderzoekers deze stukken online raadplegen. Dit experiment heeft aangetoond dat er met de huidige middelen erg veel mogelijk is. Behalve de investering in tijd van met name de vrijwilliger die achter de scanner zat, heeft dit geen geld gekost.
- Een ander project waarvoor dit jaar eindelijk de laatste voorbereidingen begonnen, was het digitaliseren van de fotocollecties die in de verschillende vestigingen beheerd worden. Met behulp van Triple Advice BV wordt het project semi-professioneel uitgevoerd. Waarom semi-professioneel? Het uitgangspunt was dat wij de foto's met hulp van onze vrijwilligers wilden gaan digitaliseren. Aan de andere kant is digitaliseren wel een vak apart en omdat wij niet alle kennis in huis hebben om dit goed op te zetten, is gekozen voor een mengvorm. Het werk wordt in eigen huis gedaan, de kennis kopen we in. Zo hopen we het beste van beide werkwijzen in huis te hebben gehaald. Naar verwachting in het eerste kwartaal van 2009 zal een start gemaakt kunnen worden.

Gebruik Website

	2006	2007	2008
Bezoeken	225.532	286.500	151.599
Gem. pag. per bezoek	3,19	3,265	3,12
Bekeken pagina's	736.365	913.922	473.403

Statistieken

Algemeen	bezoekers					bezoeken					inlichtingen				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
Genealogisch	227	208	207	155	140	1136	807	723	368	298	119	132	139	142	146
Lokaalhistorisch	253	279	272	283	274	1885	2095	2192	2452	2195	98	121	186	319	458
Totaal	480	487	479	438	414	3021	2902	2915	2820	2493	217	253	325	461	604
Elburg	bezoekers					bezoeken					inlichtingen				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
Genealogisch	41	50	42	38	27	85	131	88	60	67	24	40	43	33	36
Lokaalhistorisch	37	55	61	56	59	330	385	533	474	502	22	43	53	54	86
Totaal	78	105	103	94	86	415	516	621	534	569	46	83	96	87	122
Ermelo	bezoekers					bezoeken					inlichtingen				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
Genealogisch	26	22	21	7	14	56	91	28	7	14	7	4	6	16	14
Lokaalhistorisch	52	49	36	49	35	577	614	549	526	416	9	13	19	66	21
Totaal	78	71	57	56	49	633	705	577	533	430	16	17	25	82	35
Harderwijk	bezoekers					bezoeken					inlichtingen				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
Genealogisch	80	69	67	47	42	266	352	325	76	51	41	28	38	48	48
Lokaalhistorisch	69	54	70	76	80	523	396	563	741	517	25	15	70	101	115
Totaal	149	123	137	123	122	789	748	888	817	568	66	43	108	149	163
Nunspeet	bezoekers					bezoeken					inlichtingen				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
Genealogisch	41	33	31	34	30	631	161	182	178	131	23	24	17	16	28
Lokaalhistorisch	71	78	71	71	65	288	590	410	593	630	19	28	16	45	144
Totaal	112	111	102	105	95	919	751	592	771	761	42	52	33	61	172
Oldebroek	bezoekers					bezoeken					inlichtingen				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
Genealogisch	39	34	46	29	27	98	72	100	47	35	24	36	35	29	20
Lokaalhistorisch	24	43	34	31	35	167	110	137	118	130	23	22	28	53	92
Totaal	63	77	80	60	62	265	182	237	165	165	47	58	63	82	112

200 jaar Instituut Admiraal Van Kinsbergen

Het Curatorium van het Instituut van Kinsbergen gaf een deel van zijn bibliotheek in bruikleen aan de gemeente Elburg. Tweehonderd jaar geleden werd dit Instituut voor Talen, Kunsten & Wetenschappelijk onderwijs ter voorbereiding voor Hooge scholen, Krijgdienst en Koophandel opgericht. Het instituut had een uitgebreide bibliotheek met veel geschiedenisboeken. Een gedeelte van zijn bibliotheek (waaronder één van de oudste uitgaven van een complete Linnaeus) bevond zich tot de verhuizing op 13 oktober 1972 in het oude schoolgebouw.

Admiraal Van Kinsbergen was mede oprichter en financier van het instituut. De studenten kwamen uit diverse landen zoals Australië, Suriname en Engeland. Bekende Elburgers die er studeerden, waren Egbert van der Maaten en de Hoefhamers. Nu is het een scholengemeenschap Van Cappellen vestiging Van Kinsbergen opleiding van VMBO tot Atheneum.

Liefdadigheid

In 1796 vestigde Van Kinsbergen zich als weduwnaar (zijn vrouw overleed op 16 april 1795) weer in Elburg, in het oude huis van zijn vader die in 1786 is overleden. Hij wijdde zich aan de liefdadigheid. In Elburg had hij al een paar jaar eerder een school voor zee cadetten helpen oprichten. In 1798 liet

hij, in samenwerking met de gemeente, de school uitgroeien tot een algemener Instituut voor Talen, Kunsten en Wetenschappen; een internaat.

Schimmels

In 2007 verhuisde de bibliotheek van het toenmalige Gemeentemuseum naar het Streekarchivariaat, locatie Elburg. Omdat de boeken zwaar waren aangetast door schimmel werden ze bestraald door Isotron en ontdaan van de achtergebleven dode schimmels in de quarantaineruimte van Elburg. In stofjas, met plastic handschoenen en een mondkapje op werden de achtergebleven giftige schimmels met een kwast verwijderd. Veel boeken moeten nog gerestaureerd worden, omdat er vervilting en gaten in het papier zitten. De heer Vossestein, als vrijwillig medewerker actief bij het Streekarchivariaat, werkt aan de titelbeschrijvingen van de bibliotheek.

Elburg

Dienstverlening en studiezaal

- De studiezaal is sinds jaar en dag gelegen in de kelder van het gemeentekantoor. Het meubilair van de ruimte is deels verouderd. Dankzij de herinrichting van de vergaderzalen in de kelder konden alle stoelen in de studiezaal worden vervangen door nieuwere en gelijkvormige exemplaren.

Toezicht op het modern archiefbeheer

- Mevrouw Van Aalst gaf haar visie op een aantal aspecten van de informatiebeveiliging ten behoeve van de Notitie Informatiebeveiliging van de gemeente Elburg;
- Mevrouw Van Aalst was betrokken bij het onderzoek dat werd uitgevoerd naar de doelmatigheid van het analoge archief van de gemeente Elburg;
- De vernietigingslijsten over de jaren 2004-2006 werden beoordeeld.

Ac- en dequisitie

- Het Nieuwe Feithenhof schoonde een groot deel van het archief waardoor nieuwe ruimte vrijkwam.
- Onderwijzer Jan Pruijm van Hervormde school Doornspijk, circa 1960
- Assignaten
- Stukken van Kinsbergen
- Foto's
- Aanvulling Gereformeerde kerk Elburg
- Aanvulling Botterstichting
- Rehobothschool

Toegankelijkheidsprojecten

- Index Elburger courant 1913 (Mevrouw M. Fikse)
- Index Bevolkingsregister 1900 - 1920 (H. Kuiper/J. Kolkman)
- Transcriptie ingekomen stukken Stadsarchief Elburg 1567 (Mevrouw E. Kranenburg-van der Beek)
- Transcriptie van de stukken betreffende het Agnietenklooster te Elburg (mevrouw J. ten Hoor-Van Maren)
- Het archief van het gemeentebestuur van Elburg over de periode 1912-1974 werd in december voor bewerking overgebracht naar Arnhem;
- De beschrijving van de Bibliotheek Van Kinsbergen (de heer Vossestein);
- Bewoningsgeschiedenis Vesting Elburg (De heren G. Hak en H. Kuiper, en de dames W. Bos, E. Kranenburg-van der Beek en S. van Zweden);

- Transcriptie ingekomen stukken uit het Oud Rechterlijke Archief Elburg (de heer H. Kranenburg);
- Mevrouw Kranenburg-Van der Beek nam de ingekomen stukken van het Stadsbestuur door op de aanwezigheid van Hanzemateriaal;
- Toegankelijkheid fotocollectie (dames L. van den Burg en L. Kuiper);
- Digitalisering bestaande beschrijvingen fotocollectie Arent thoe Boecop (de heer A. van Commenee);
- Transcripties protocollen vrijwillige rechtspraak uit het Oud Rechterlijke Archief van Elburg (de heer H. Fikse);
- Digitaliseren van de stukken uit het archief van het Vluchtoord Nunspeet die werden geleend van het Brabants Historisch Informatiecentrum en het Gelders Archief ten behoeve van de tentoonstelling te Nunspeet en de publicatie van het boek "Eindeloze Heidevlakten" over het Vluchtoord, door Fokke Postma. (mevrouw L. van den Burg)

Conservering

- Voor de studiezaal werd een aantal tijdschriften en kleine uitgaven ingebonden (de heer Nobach).
- Materiële verzorging fotocollecties (dames L. van den Burg en L. Kuiper);
- Materiële verzorging aanvulling archief Gereformeerde kerk Elburg (de heer J. Kolkman);
- Materiële verzorging archief gemeentebestuur Elburg 1814-1912 (de heer J. Kolkman);
- Materiële verzorging archief Arent baron thoe Boecop (mevrouw E. van der Meulen);
- Krantencollectie (de heer J. Kolkman).
- De heer Kolkman ontsmette een groot aantal stukken met lichte schimmelbesmetting.

Archiefbewaarplaats

- De archiefbewaarplaats werd begin januari grondig schoongemaakt;
- Er werd voor de berging van grote formaten een speciale kast aangeschaft;
- De brandblusapparatuur werd gecontroleerd in augustus 2008.

Nieuw Groevenbeek is sinds 1895 in bezit van (de afstammelingen van) het echtpaar Vos-Jongeneel. De familie bracht het bezit onder in een stichting, met als doel het landgoed als geheel te behouden. Sinds eind 2007 is Groevenbeek een beschermd dorpsgezicht. Bijzondere elementen van Nieuw Groevenbeek zijn het lanenstelsel en de architectuur van de houten huizen. Nieuw Groevenbeek is voor het grootste gedeelte openbaar toegankelijk.

Nieuw Groevenbeek 1925

Nieuw Groevenbeek

Nieuw Groevenbeek is een particulier landgoed, gelegen tussen Putten en Ermelo. Op het landgoed liggen een boerderij, een schaapskooi en zestien huizen omringd door 69 hectare bos. In 2008 deed Lydie van Leeuwen in de studiezaal van het Streekarchivariaat onderzoek naar het Landgoed.

In 1843 verkocht de Nederlandse staat aan de gemeente Ermelo voor 6.000 gulden ruim 12.000 hectare grond, met de verplichting deze zogenaamde 'woeste gronden' te ontginnen of ter ontginning uit te geven. Een jaar later verkocht de gemeente ruim 207 hectare, bestaande uit zes percelen, aan de gebroeders Pieter en Marten Vedder. Hieronder viel ook Nieuw Groevenbeek.

Schaapskooi en lanenstelsel

In 1846 verkochten de broers het landgoed met een behoorlijke winst aan vijf heren uit het westen van het land. Zij stelden een zetboer aan en begonnen met de grootschalige ontginning door het aanleggen van akkers en een moestuin. De hei werd gedeeltelijk afgemaaid, met os en ploeg bewerkt en bemest.

Om de mest van de schapen te concentreren (op te potten) lieten de heren in 1852 de schaapskooi (potstal) bouwen. Zo werden de relatief arme zandgronden vruchtbaar gemaakt. Voor het overige deel werd een stelsel van lanen ontworpen. De arealen binnen die lanen werden fasegewijs beplant met een productiebos van voornamelijk grove dennen. De gekapte dennen verkocht men ondermeer als stutmateriaal voor de steenkoolmijnen.

Omoes

Na twaalf jaar besloot het consortium in 1858 om de relatie te formaliseren en werd een officiële maatschap opgericht. De groep aandeelhouders wisselde voortdurend en uiteindelijk kwam Nieuw Groevenbeek in 1895 in handen van de weduwe Wijnanda Jacoba Vos-Jongeneel, die ook wel bekend stond als Omoes.

Omdat na 1890 in de kolenmijnen vooral metaal als stutmateriaal werd gebruikt, nam het rendement van het productiebos af. Mede daarom liet Omoes er in 1897 een woning bouwen, om het gebied via de pachtpenningen te exploiteren. Dat bleek een succes. En zo werden in het begin van de twintigste eeuw meer huizen gebouwd. Om het landgoed als geheel te behouden werd in 1910 de N.V. Maatschappij tot Exploitatie van het landgoed Nieuw Groevenbeek opgericht. Inmiddels zijn de goederen van de naamloze vennootschap in de Stichting tot instandhouding van Landgoed Nieuw Groevenbeek ondergebracht.

Eerste Wereldoorlog

Tijdens de Eerste Wereldoorlog vonden Belgische vluchtelingen en Nederlandse en Belgische officieren hun toevlucht zochten op het landgoed. Er was grote vraag naar eikenhak- en brandhout en konden de Belgen in de bosbouw werken.

Dankzij het stelsel van lanen met schitterende zichtassen en de bijzondere architectuur van de houten huizen, kreeg het landgoed de nodige aandacht. Hierdoor kreeg het gebied in 2007 de status van een beschermd dorpsgezicht.

Ermelo

Dienstverlening en studiezaal

- De studiezaal annex werkruimte is gesitueerd in het souterrain van het gemeentehuis. In het vorig verslagjaar is besloten deze met de verbouwing van het gemeentehuis te verplaatsen naar de begane grond, recht boven de huidige locatie. Daar zal, naast een afgescheiden ruimte voor de medewerkers, meer ruimte voor de bezoekers beschikbaar zijn. Deze verbouwing zal naar verwachting in de loop van 2009 plaatsvinden;
- In verband met het hoge ziekteverzuim van de archiefmedewerker moest in 2008 zeer regelmatig een beroep gedaan worden op bijstand van de afdeling Facilitair zodat de vrijwilligers zoveel mogelijk konden blijven komen.
- De bouw- en milieuvergunningen worden in Ermelo door het Streekarchivariaat beheerd en beschikbaar gesteld. Als gevolg van het hierboven genoemde ziekteverzuim is het aantal beschikbaar gestelde vergunningen aanmerkelijk lager dan in voorgaande jaren. De collega's van de afdeling Facilitair konden hier gelukkig inspringen.

	2004	2005	2006	2007	2008
Bouwvergunningen	284	293	415	422	129
Milieuvergunningen	170	67	60	65	13
Totaal	454	360	475	487	142

- Om de kwetsbaarheid van de dienstverlening aan de klanten van het Streekarchivariaat te Ermelo te verminderen is besloten met ingang van 1 november de deelname aan de gemeenschappelijke regeling met 2 dagen uit te breiden waardoor bij de werving voor de nieuwe inventarisator kon worden uitgegaan van een volledige aanstelling. Besloten is dat Ermelo de vestigingsplaats voor de inventarisator zou worden zodat de nieuwe medewerker zoveel mogelijk zou kunnen profiteren van het hebben van één werkplek.

Uitlening van stukken

- Gedurende dit kalenderjaar is voor twee gelegenheden een aantal op spaanplaat geplakte presentatiefoto's uit de collectie Jansen uitgeleend aan de Oudheidkundige vereniging Ermeloo.

Toezicht op het modern archiefbeheer

- Het Streekarchivariaat heeft de lijsten van voor vernietiging in aanmerking komende stukken gecontroleerd en goedgekeurd. Daarnaast is er incidenteel gesproken over zaken betreffende het modern archiefbeheer. Doordat de archivariissen standaard alle e-mail ontvangen die bestemd is voor de medewerkers van de documentaire informatievoorziening, worden zij actief betrokken bij de zaken die op dit gebied in Ermelo spelen.

Ondanks dat er eigenlijk te weinig tijd is voor het uitvoeren van de wettelijke inspectietaak, blijft het Streekarchivariaat zo wel op de hoogte.

Acquisities

- Archief van het Wijkplatform-Zuid;
- Collectie dia's van de Oudheidkamer Ermelo
- Het archief van de R.K. Parochie De Goede Herder is momenteel in bewerking door vrijwilligers van de parochie. Overbrenging van dit archief wordt in 2009 verwacht;

Toegankelijkheidsprojecten

- De werkgroep die werkt aan de toegankelijkheid en materiële verzorging van de fotocollectie werkte gestaag verder (dames G.A. Kortman, E.J. Loedeman – Gijsberten, C. Nijboer-van Diermen en I. Termaat-Vlijm en heren D.K. Boll, F. Bosch, A. Jansen, G. Jansen, M.K. Krijger, J. Loedeman, K. Mosterd, J.R. Mulder);
- Werkgroep Ermelo 1910 (mevrouw T. Hazeu – van Veldhuizen en de heer H.J. Bouw) heeft dit jaar haar werkzaamheden voortgezet.
- De heer G.H. Klopman werkte verder aan een overzicht van de voor Ermelo interessante artikelen in de periodieken van de oudheidkundige verenigingen;
- Aan het einde van dit verslagjaar is de heer Van Dunsbergen bereid gevonden de bibliotheek van Siso-code te voorzien. Hij hiermee in 2009 beginnen.
- De bewerking van het archief van het Vredeskomité Ermelo kon in 2008 niet worden afgerond doordat de adjunct-archivaris een groot deel van zijn tijd aan de dienstverlening moest besteden;
- In samenwerking met de afdeling Burgerij werkte de heer Th. Kamp verder aan het indiceren van de grafregisters van de algemene begraafplaats.

Conservering

- Materiële verzorging collecties bouwvergunningen;
- Materiële verzorging fotocollectie;
- Een aantal jaargangen van tijdschriften werden ingebonden (de heer B. Nobach).

Archiefbewaarplaats

- De voorbereidingen voor de aanpassing van de archiefbewaarplaats gingen gestaag verder. Verwacht wordt dat in de eerste helft van 2009 zal worden gestart met de aanleg van een klimaatbeheersingssysteem en de overige aanpassingen aan de bewaarplaats;

- Ten behoeve van de verbouwing van de aanpassingen werd regelmatig overlegd met de heren B. te Vaarwerk (namens de provinciale archiefinspectie), H. de Roo en J. van Koutrik van de gemeente Ermelo.
- Er is nog altijd geen geschikte wettelijk verplichte quarantaineruimte aanwezig
- De brandblusapparatuur is gecontroleerd in januari 2008.

Harderwijker bodebus

Het gebruik van de bodebus is in de jaren '60 van de vorige eeuw in Harderwijk verloren gegaan, maar de versierselen of kentekens bleven bestaan. Tijdens de raadsvergadering van 15 mei 2008 werd een aantal gevonden bodebussen eenmalig door de huidige bodes gedragen en aan de raadsleden getoond.

Bodebussen

In de archiefdepots van Harderwijk kwam een mooi stukje geschiedenis te voorschijn: twee bodebussen, een soort insignes of waardigheidstekens voor de stadsbodes. De twee gevonden exemplaren zijn gemaakt van verguld zilver en dateren volgens de stadsrekeningen uit 1724. Ze werden, bevestigd op een blauwgeel lint met zilvergalon, door de stadsbodes op de borst gedragen.

Het gebruik van bodebussen dateert al uit de Middeleeuwen. De eerste vermelding in Harderwijk is uit het begin van de 16^e eeuw. Maar het is goed mogelijk dat de bodebussen al eerder in gebruik waren.

Heraldisch wapen

Aanvankelijk borgen de bodes hun documenten op in een echte koker of bus. Hierop waren kentekens bevestigd die

aangaven waar de betreffende bode in dienst was en onder wiens bescherming hij viel. Stadsbodes bezorgden belangrijke brieven, meestal ver buiten het eigen territorium en vaak in het 'buitenland'. De bus droeg hij op de borst en diende tevens om de mantel of rok van de bode bijeen te houden. Deze mantel was uitgevoerd in de stadskleuren. Met het veranderen van de mode en het verdwijnen van de mantel, werd de bodebus vaak bevestigd op een lint in de stadskleuren. Voor Harderwijk was dat blauw en geel.

Onschendbaar

Als teken van waardigheid diende de bodebus met stadswapen ter bescherming van de bode. Wie een bode overviel of aantastte, kon rekenen op strafmaatregelen van de betreffende stad waar hij in dienst was. Een bode was in wezen onschendbaar. Dat moest ook wel, want hij bezorgde ook oorlogsverklaringen en hij reisde vaak 's nachts wanneer er alleen nog maar gespuis op de weg was.

Gelders kruis

De Harderwijker bodebus bestaat uit een Gelders kruis met eronder drie kettinkjes. Op de plaquette staan twee klimmende leeuwen met een kroon. Onderaan hangen drie zilveren druppels.

De aangetroffen bussen zijn zeker tot 1958 door de bodes gebruikt. Het gebruik raakte in vergetelheid waardoor anno 2008 niemand meer wist wat de gevonden voorwerpen voorstelden. We hebben hiermee een fraai stukje stadsgeschiedenis teruggevonden

Harderwijk

- Op 2 juli organiseerde het Streekarchivariaat de ontvangst te Harderwijk van de Zouttocht. Tijdens deze Zouttocht, die is georganiseerd in het kader van de zestigste verjaardag van het Zuiderzeemuseum, werden zes vissersplaatsen aangedaan, waar tekeningen van huizen en gebouwen die ooit vergeven zijn aan het Zuiderzeemuseum werden aangeboden. Wethouder Schipper nam in het Stadsmuseum twee tekeningen in ontvangst. Namens de gemeente werden twee gedichten van Stadsdichter Michel Martinus (Joz Brummans) aan het Zuiderzeemuseum geschonken. Deze gedichten kregen in een van de voormalige huizen uit Harderwijk een plaats.
- Op 20 november werd een groep cursisten van de Stichting Welzijn Ouderen door de heer Hovenkamp ontvangen en rondgeleid.
- De heer Hovenkamp werd lid van de redactiecommissie van de Harderwijkreeks.
- De heer Hovenkamp was betrokken bij de inhoudelijke redactie van de Harderwijker Historische Canon

Dienstverlening en studiezaal

- In het vorige jaarverslag werd al geschreven dat de studiezaal te klein is. Er is vooral gebrek aan ruimte om originele stukken te raadplegen. Regelmatig moet worden uitgeweken naar de werkruimte wat zeer storend werkt voor zowel medewerkers als de betrokken onderzoekers;
- De vorig jaar op de studiezaal geplaatste extra pc met internettoegang wordt door zowel bezoekers als vrijwilligers en personeel intensief gebruikt voor raadpleging en invoer van data;
- Gedurende het verslagjaar is voor het beantwoorden van genealogische vragen verscheidene malen beroep gedaan op de leden van de Werkgroep Genealogie van de Oudheidkundige vereniging Herderewich.
- In verband met het hoge ziekteverzuim van de archiefmedewerker moest de dienstverlening op de studiezaal worden beperkt tot uitsluitend bezoek op afspraak. Verscheidene malen kon daarnaast voor de dienstverlening een beroep gedaan worden op vrijwilliger de heer K. Ch. Uittien.

Toezicht op het modern archiefbeheer

- De jaarlijkse lijst met voor vernietiging in aanmerking komende stukken werd gecontroleerd en goedgekeurd;

Acquisities

- Aanvulling collectie Schilderman;
- Aanvulling op Nieuw Archief Harderwijk, inv.nr. 675 "register der begiftigden met de gemeentemedaille", 1920-1984;
- Aanvulling op het archief van de vereniging tot Wering van Bedelarij door werkverschaffing;

- Aanvulling op het archief van de Historische Vereniging Herderewich
- Van de Regiopolitie een register van verleende wapenvergunningen, 1946-1989;
- Het archief van het Gewest Noordwest-Veluwe, 1972-1979;
- Het werkarchief van de afdeling Communicatie gemeente Harderwijk, 1977-2000; met beeld- en geluidmateriaal;
- Van het Stadsmuseum enige publicaties uit de periode mei-juli 1945;
- Aanvulling op het archief van de tennisvereniging Strokel;
- Aanvulling op het archief van de Remonstrantse gemeente;
- Aanvulling op het archief vereniging Iris;
- Stadsdichten van de stadsdichter, 2008;
- Archief van VVD-raadslid P.R.Z. Bakker inzake het viersporentracé van de Nederlandse Spoorwegen
- De overbrenging van het archief van stedenbouwkundige Bos na de renovatie van de bewaarplaats is uitgesteld tot 2009;
- De overbrenging van het archief van de Nederlands Hervormde Gemeente Harderwijk is in voorbereiding en zal naar verwachting in 2009 plaatsvinden;
- Van het Protestants Landelijk Dienstencentrum werd enig materiaal betreffende de Veluwe ontvangen;
- Café-restaurant De Luux schonk de kalender Barboys geven zich bloot 2009
- De archiefdiensten van Ede en Goes zonden 3 respectievelijk 13 ansichtkaarten.
- Nabestaanden uit het burgemeestersgeslacht De Meester vroegen een tweetal 18e eeuwse portretten terug die aan de gemeente in bruikleen gegeven waren. Beide portretten zijn met het oog op teruggave gedigitaliseerd opdat Harderwijk nog wel beschikking zou houden over de afbeeldingen. Omdat de bruikleenovereenkomst destijds was afgehandeld door de toenmalige archivaris de heer J. van Hell, werd de afhandeling aan het Streekarchivariaat opgedragen. Overigens is de familie de portretten nog niet komen ophalen waardoor het bruikleen nog niet formeel is beëindigd.
- In de archiefbewaarplaats zijn door de heer Hovenkamp twee verguld zilveren bodebussen aangetroffen waarvan het bestaan en de functie kennelijk in vergetelheid was geraakt. Bodebussen zijn waardigheidstekens voor de stadsboden. De teruggevonden exemplaren dateren uit 1728, doch het gebruik hiervan valt voor Harderwijk tot in het begin van de zestiende eeuw terug te voeren. Tijdens de raadsvergadering van 15 mei zijn beide bodebussen door de huidige bodes aan de raad getoond. De bodebussen zullen in bewaring worden gegeven aan het Stadsmuseum.

Toegankelijkheidsprojecten

- Mevrouw Mariëlle Molenkamp is begonnen met de ordening van de handbibliotheek.
- Inventarisatie van het archief van de Distributiekering Ermelo, 1938 – 1952 (de heer Hemstede);
- Inventarisatie van het archief van de Centrale keuken, 1858 – 1915 (de heer Hemstede);
- Inventarisatie van de Wegenlegger, 1893 – 1898 (de heer Hemstede);
- Projectgroep Belgenkamp Harderwijk (de heren R.W. den Besten, J. van Aken, G. Berends en G. v.d. Poel en mevrouw L. Elewout). Deze projectgroep is in 2006 aan de slag gegaan met het nader toegankelijk

maken van de bronnen met betrekking tot vooral de Belgische bewoners van het Interneringskamp in Harderwijk in de periode 1914-1918. Het is de bedoeling om op internet een digitaal kenniscentrum in te richten met betrekking tot de verschillende vluchtelingenkampen die tijdens de Eerste Wereldoorlog in onze regio hebben bestaan. De betrokken vrijwilligers hebben inmiddels ruim 10.000 records aangemaakt met gegevens van Belgische krijgsgevangenen die in Harderwijk geïnterneerd waren. Er is met het Stadsmuseum Harderwijk overleg gevoerd over een in 2009 te organiseren tentoonstelling;

- Plaatsingslijst archief J. Kok, documentatiecommissie Zuivering overheidsperoneel 1945-1946 (de heer Hovenkamp) Afronding verwacht in 2009;
- Inventarisatie Archief buurtvereniging Vischmarkt 1976-1993 (de heer Henseler);
- Plaatsingslijst IJclub "Vol Moed" (de heer Henseler)
- Voortgang transcriptie van de notulen van de curatoren van het Athenaeum (de heer Dierix);
- Bibliografie van Harderwijk (de heer den Besten; digitalisering door de dames M. Beun Bootsman, J. Brouwer, J. van Boven en G. van Essen-Vels).
- Inventarisatie van het archief van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Harderwijk, 1858-1922 (de heer Hemstede)

Conservering

- Omdat de archieven in verband met de renovatie van de archiefbewaarplaats tijdelijk moeten worden verplaatst, wordt momenteel in hoog tempo alles zuurvrij verpakt. Gelet op de beperkte tijd, is de verzorging nu echter slechts provisorisch. Deze zal in de toekomst opnieuw aangepakt moeten worden om het resultaat te optimaliseren.
- Materiële verzorging archief gemeentebestuur Harderwijk (1944 - 1960) (de heer Henseler);
- Materiële verzorging archief Stadsmuseum (de heer Henseler);
- Materiële verzorging Collectie Schilderman (de heer Henseler);
- Materiële verzorging schenkingen Stadsmuseum (de heer Goossens);
- Materiële verzorging Collectie Mars (de heer Henseler);
- Materiële verzorging Stadsarchief Harderwijk 1231-1813 (de heren Henseler, Wouda en Goossens);
- Materiële verzorging archief gemeentebestuur Harderwijk 1813-1943 (de heren Henseler en Wouda);
- Materiële verzorging archief Gereformeerde Kerk Harderwijk (de heer Henseler);
- Materiële verzorging archief Classis der Gereformeerde Kerk (de heer Henseler);
- Materiële verzorging archief Feestcomité Harderwijk 750 jaar (de heer Henseler);
- Materiële verzorging archief Vereniging voor Christelijk Onderwijs (de heer Henseler);
- Materiële verzorging archief Stichting Welzijn Ouderen (de heer Henseler);
- Materiële verzorging archief CDA (de heer Henseler);
- Materiële verzorging archief ARP (de heer Henseler);
- Materiële verzorging archief CHU (de heer Henseler);
- Materiële verzorging archief Nederlands Hervormde Kerk (de heer Henseler);

- Materiële verzorging archief stichting Stadsherstel (de heer Henseler);
- Materiële verzorging archief Zangvereniging "De Lofstem" (de heer Henseler);
- Materiële verzorging archief Tennisvereniging Strokel (de heren Henseler en Goossens)
- Materiële verzorging archief Christelijke Boeren- en Tuinbouwbond (de heer Goossens)
- Materiële verzorging archief Berends als inventarisator van het Oud Archief Harderwijk (de heer Goossens)
- Materiële verzorging Oud-rechterlijk Archief Harderwijk (de heer Goossens)
- Materiële verzorging werkarchief afdeling Communicatie (de heer Goossens)
- Materiële verzorging Huwelijks Bijlagen (de heer Goossens)
- Materiële verzorging collectie Kroes (de heer Goossens)
- Materiële verzorging collectie Wittop Koning (de heer Goossens)
- Materiële verzorging Registers Begraafplaats (de heer Goossens)
- Materiële verzorging Bibliotheek Wesenhagenstichting (de heer Goossens)

Digitalisering

- Met de heer Mulder van het Burgerweeshuis werd gesproken over de mogelijke digitalisering van het archief van het Burgerweeshuis;
- Met het Gelders Archief werd gesproken over de digitalisering van het aldaar berustende archief van de Academie van Harderwijk. In het verlengde daarvan werd met het Stadsmuseum Harderwijk gesproken over een integrale aanpak van de gehele universiteitscollectie, dus inclusief het materiaal dat in het Stadsmuseum wordt beheerd en het materiaal dat in Deventer berust. Er is een stagevoorstel gemaakt voor inventarisatie en digitalisering in het kader van de regeling Metamorfoze, dat is aangeboden aan de Reinwardtacademie. Dit heeft in 2008 echter nog geen resultaat opgeleverd. Wel heeft de gemeente Harderwijk geld beschikbaar gesteld om het archief te laten digitaliseren, en heeft het Gelders Archief alle medewerking toegezegd.

Archiefbewaarplaats

- Na het afkeuren van de archiefbewaarplaats in 2007 dienden de noodzakelijke werkzaamheden nog in 2008 te worden uitgevoerd. Daardoor zou de ruimte voldoen aan de wettelijke eisen die gelden voor een archiefruimte en zou de Archiefinspectie de huidige archiefbewaarplaats gedogen tot uiterlijk 2012. Omdat de voorbereidende werkzaamheden meer tijd in beslag namen dan verwacht, is het niet gelukt aan deze eis te voldoen. De vereiste werkzaamheden zullen in 2009 worden uitgevoerd. Het voornaamste bezwaar tegen de bewaarplaats is dat de bakstenen wanden de archieven onvoldoende bescherming kunnen bieden wanneer bij een calamiteit het gebouw (deels) zou instorten. Op korte termijn zal moeten worden omgezien naar een nieuwe huisvesting;
- In de bewaarplaats zijn op dit moment onvoldoende faciliteiten om de verschillende tekeningencollecties adequaat op te bergen. Tekeningen worden nu in rollen bewaard en zijn niet toegankelijk. Dit probleem

wordt door aanschaf van een nieuwe stelling met de voor 2009 geplande renovatie van de bewaarplaats opgelost;

- De blusapparatuur is gecontroleerd in maart 2008;
- Er zijn nog geen nieuwe afspraken gemaakt over het schoonhouden van de archiefbewaarplaats en archiefruimte;
- Het is zeer gewenst dat Harderwijk de beschikking krijgt over de wettelijk voorgeschreven quarantaineruimte omdat van besmetting verdachten stukken op dit moment in de werkruimte van de medewerkers bewaard worden, wat ongewenste risico's voor de gezondheid met zich meebrengt.

Vluchtoord Nunspeet

Vluchtoord Nunspeet

Jaarlijks krijgt het Streekarchivariaat vele vragen over vluchtoord Nunspeet. De 90-jarige herdenking van de wapenstilstand van 1918 vormde de aanleiding voor een tentoonstelling over dit onderwerp. De heer F. Postema uit Epe schreef een boek over het vluchtoord.

De Duitse inval in België in augustus 1914, het moorddadig optreden van de Duitse troepen tijdens hun opmars naar Frankrijk en later het beleg van Antwerpen, bracht een enorme vluchtelingenstroom op gang. Bijna 1 miljoen Belgen, burgers en militairen vluchtten naar het veilige neutrale Nederland. De militairen werden krijgsgevangen genomen en geïnterneerd. De burgers vonden voor een belangrijk deel onderdak in hotels, pensions en bij de Nederlandse bevolking.

Aparte gemeenschap

Vluchtelingen die geen onderdak konden betalen of organiseren, werden ondergebracht in grote kampen, vluchtoorden genaamd. Zo'n vluchtoord bevond zich aanvankelijk op de legerplaats bij Oldebroek. Dit werd begin 1915 verplaatst naar

Nunspeet waar in korte tijd op de heide een compleet dorp van houten barakken verrees. Meer dan 7.000 Belgische vluchtelingen, vooral ouderen, vrouwen en kinderen, werden hier ondergebracht. Het vluchtoord vormde een aparte gemeenschap met eigen bioscoop, bibliotheek en kerk, inclusief katholieke processies.

Zowel het boek 'Onafzienbare Heidevlakten' als de tentoonstelling waren een succes. Vanuit de bevolking en de scholen was er veel belangstelling. De scholen kregen tevens een lespakket aangeboden over het onderwerp vluchtelingen. Bij hun bezoek aan de tentoonstelling zijn ongeveer 150 scholieren rondgeleid en hebben ze vragen mogen beantwoorden aan de hand van het geëxposeerde materiaal.

Nunspeet

- Op 23 oktober presenteerden het Streekarchivariaat en de Heemkundige vereniging Nuwenspete in het kader van de landelijke Week van de Geschiedenis voor de tweede keer de grote geschiedenisquiz Nunspeet. Net als vorig jaar werden de vragen gesteld door oud-burgemeester C. de Kovel:
 - Eerste prijs, de heer Bert Holstege won het boek *Het hertogdom Gelre* (red. I.D. Jacobs);
 - Tweede prijs, mevrouw A. Pul-Tasseron won een Museumkaart;
 - Derde prijs, de heer J. Plender won een Kadobon.

Dienstverlening en studiezaal

- De studiezaal en de werkruimte zijn nog steeds in dezelfde ruimte in het gemeentehuis gesitueerd. Zoals reeds eerder gesignaleerd, is dit geen ideale situatie omdat de activiteiten van medewerkers en bezoekers over en weer verstoring van de concentratie teweegbrengt;
- Voor begeleiding van onderzoekers is te weinig formatie beschikbaar. De adjunct-streekarchivaris en de inventarisator moesten afgelopen jaar het grootste deel van hun tijd hieraan besteden, waardoor zij nauwelijks toekomen aan hun andere taken, zoals het inventariseren van archieven en het begeleiden van vrijwilligers. Het aantal actieve vrijwilligers is daardoor de laatste jaren sterk teruggelopen. Het is verheugend dat de Gemeenteraad in het najaar akkoord ging met een uitbreiding van de formatie, waardoor begin 2009 geworven kan gaan worden voor een extra deeltijdkracht op de studiezaal.
- Het gebrek aan formatie kon deels worden opgelost doordat mevrouw E. van Nieuwenhuijzen enige maanden stage ging lopen in de studiezaal. Na het beëindigen van deze periode bleef zij aan als vrijwilligster waardoor we regelmatig een beroep op haar konden doen voor de dienstverlening.

Publicaties

- Er werd een enkele maal een bijdrage geleverd aan De Animator, het personeelsblad van de gemeente Nunspeet.

Educatie

- In verband met de negentigste verjaardag van het einde van de Eerste Wereldoorlog werd door het Streekarchivariaat en de Heemkundige vereniging Nuwenspete een herdenking georganiseerd waaromheen een breed scala aan activiteiten plaatsvond. We kijken met tevredenheid terug op een succesvolle periode waarin Nunspeet en het Streekarchivariaat positief in het nieuws kwamen. Op 8 november werd tijdens een bijeenkomst in het gemeentehuis stilgestaan bij de geschiedenis van het Vluchtoord. De eerste exemplaren van het boek *Onafzienbare heidevlakten*, van de hand van Fokke Postma, werden aangeboden aan de

heer L. Carbonez, ambassadeur van België en burgemeester D.H.A. van Hemmen van Nunspeet. De heer Carbonez opende de gelijknamige fototentoonstelling, die door het Streekarchivariaat in de hal van het gemeentehuis was ingericht. Aan wethouder Schipper werd het eerste exemplaar van de lesbrieven *Onderdak in Nunspeet* aangeboden. De bijeenkomst werd afgesloten op de begraafplaats aan de Eperweg, waar bijna zevenhonderd Belgen begraven liggen.

- Op 7 november werd op de hoek van de Fabiolalaan en de Leopoldlaan door burgemeester Van Hemmen en een aantal leerlingen van de nabijgelegen Petraschool en De Wingerd een herinneringsbord onthuld. Op dit bord zijn de plattegronden van het Vluchtoord en van de huidige Belgenbuurt over elkaar geprojecteerd. Het doel van het bord is om de bewoners van de wijk te herinneren aan de geschiedenis van deze plek. De plattegronden werden getekend door onze vrijwilliger, de heer Hartman uit Nunspeet;
- In opdracht van het Streekarchivariaat en in samenwerking met Gelders Erfgoed werd door mevrouw J. Lechanteur van Edu-Art voor groep 7 en 8 van het basisonderwijs de lesbrieven *Onderdak in Nunspeet* gemaakt. Deze lesbrieven zijn erop gericht de leerlingen iets te vertellen over de Eerste Wereldoorlog, over de vluchtelingen die in deze periode naar ons land kwamen en over het leven in een vluchtelingenkamp in die tijd. Daarnaast wordt ook de link gelegd met het leven van vluchtelingen die tegenwoordig naar Nederland komen doordat een lesbrieven met dit onderwerp van de Stichting Vluchtelingenwerk Nederland onderdeel uitmaakt van *Onderdak in Nunspeet*. De lesbrieven zijn zo opgezet dat een bezoek aan de fototentoonstelling niet per se noodzakelijk is maar bovendien dat deze met geringe aanpassingen ook kan worden gebruikt in de andere gemeenten van het Streekarchivariaat waar tijdens de Eerste Wereldoorlog Belgen gehuisvest waren (Oldebroek en Harderwijk). Het pakket is in eigen beheer geproduceerd en vervolgens aangeboden aan de basisscholen in de gemeente Nunspeet. In eerste instantie is het pakket door zes scholen afgenomen. Daarnaast hebben de Immanuelschool, de Van Stuijvenbergschool, de Da Costaschool en de Morgenster van de gelegenheid gebruik gemaakt om onder begeleiding van de heer Hovenkamp en de vrijwilligers, de dames Pul en Van Nieuwenhuijzen en de heer Van Eijck een bezoek te brengen aan de fototentoonstelling in de hal van het gemeentehuis;
- Ten behoeve van de leerlingen is op www.netvibes.com/archief een speciale pagina ingericht waar allerlei achtergrondinformatie te vinden is. Deze pagina diende meteen als een experiment voor het beschikbaar stellen van archiefmateriaal. Ten behoeve van het onderzoek voor boek en tentoonstelling waren vanuit het Gelders Archief en het Brabants Historisch Informatiecentrum enkele archiefjes in bruikleen genomen en in Elburg door onze vrijwilligster mevrouw L. van den Burg gedigitaliseerd. De scans konden vervolgens via Picasa online worden gepubliceerd en zijn nu integraal beschikbaar voor onderzoek. Door deze unieke samenwerking tussen drie archiefdiensten werd duidelijk hoe de mogelijkheden van het huidige internet kunnen worden benut om in korte tijd iets op te zetten;
- Bij de totstandkoming van het boek *Onafzienbare heidevlakten* van Fokke Postma was de heer Hovenkamp intensief betrokken;
- Voor de inrichting van de fototentoonstelling kon een beroep gedaan worden op mevrouw Van Nieuwenhuijzen. Zij slaagde erin om samen met de heer Hovenkamp, en met de medewerking die door de verschillende afdelingen van de gemeente Nunspeet werd gegeven, in veertien panelen een goed beeld van het leven in het Vluchtoord te geven.
- De tentoonstelling werd geopend met een symbolische handeling: de ambassadeur kreeg uit handen van mevrouw Van Aalst een lijst overhandigd van alle kinderen die tijdens het bestaan van het vluchtoord

in het kamp waren geboren. Deze lijst is samengesteld uit de geboorteregisters van de gemeente Ermelo door de dames C.A.P. Molenkamp-Rutten en Van Nieuwenhuijzen en de heer J. Beekman. De heer Nobach verzorgde het bindwerk van het openingsexemplaar.

Toezicht op het modern archiefbeheer

- Er werden enkele gesprekken gevoerd over het modern archiefbeheer. Ook dit jaar is deze taak helaas niet verder van de grond gekomen dan het beoordelen van de vernietigingslijst en de voorbespreking van het bezoek van de provinciaal archiefinspecteur.

Acquisities

- Archief van de Hervormde gemeente De Ontmoeting, 1965-2005;
- Diacollectie van de heer Van de Zedde sr.;
- Aanvulling op de krantenknipsels over Militair Nunspeet (schenking de heer Van Well te Nunspeet);
- Archief Nunspeets Mannenkoor
- Cliché 's foto's Nunspeeter Courant.;
- Kadaster, 1979-1988.

Toegankelijkheidsprojecten

- Aan de Inventaris Archief Nederlands-Hervormde Kerk werd verder gewerkt (de heer Hemstede);
- Index op de Registers van de burgerlijke stand van de gemeente Ermelo (de heer W. Bonestroo);
- Toegankelijkheid fotocollecties Gemeente Nunspeet en Nuwenspete (dames C.A.P. Molenkamp – Rutten en G. Vegt – Snel en heren J. Beekman, A.A.E.F. van Eijck, R. Loopik en H. Smit);
- Index geboren en overleden Belgische inwoners rond Vluchtoord Nunspeet (dames C.A.P. Molenkamp-Rutten en Van Nieuwenhuijzen en de heer J. Beekman);
- Index op de gezinskaarten van Belgische onderdanen 1914-1918 (mevrouw C.A.P. Molenkamp – Rutten)
- Index Notariële akten (de heer A.A.E.F. van Eijck);
- Index op het bevolkingsregister van Veldwijk (de heer Van Gelder en mevr. E. van Nieuwenhuijzen);
- Huisnummering (de heer A.A.E.F. van Eijck);
- Index op de ingekomen stukken van het gemeentebestuur van Ermelo (de heer H. Smit).

Conservering

- Materiële verzorging archief Nederlands-Hervormde Kerk;
- Materiële verzorging fotocollectie;

- De stukken uit de archieven van de NH-kerk en Veluvine waarin schimmels werden gevonden, zijn hiertegen behandeld;
- Begin materiële verzorging archief VVV. Een deel van dit archief is wegens geconstateerde schimmel in quarantaine gezet;
- Een aantal jaargangen van de Mothoek werd ingebonden (de heer B. Nobach).
- Scriptie Prikkeldraad, facetten van het Vluchtoord Nunspeet 1914-1918, van A. de Bruin werd ingebonden (B. Nobach)

Uitlening archiefbescheiden

- Foto's en informatie Landgoed Hulshorst aan dhr. M. Karsemeijer voor Open Monumentendag 2008.

Archiefbewaarplaats

- De klimaatbeheersingsinstallatie werkte niet goed waardoor temperatuur en vochtigheid teveel schommelden. Dit bleek te liggen aan de installatie. Het defect werd verholpen;
- Er zijn nog geen afspraken gemaakt over een nieuwe aanpak van de schoonmaak van de ruimte;
- Er is in Nunspeet geen quarantaineruimte. Momenteel wordt gebruik gemaakt van de ruimte die in Elburg beschikbaar is en van de voorruimte voor de archiefbewaarplaats. Het is dan ook dringend gewenst dat er een geschikte ruimte beschikbaar komt.
- De blusapparatuur werd in april en december 2008 gecontroleerd.
-

Klompkogels van Puttenstein

Ooit geschonken aan de gemeente Oldebroek: een vuursteenwerkplaatsje van circa 5.000 jaar oud, wat gespjes, visnetloodjes en musketkogels. Archeologische vondsten uit de 17^e en 18^e eeuw die betrekking hebben op het beleg van het kasteel Puttenstein in 1375. Tijdens een opruimactie van de kluis van Burgerzaken kwamen de voorwerpen uit de omgeving 'De Pol' weer te voorschijn. Voor een deel waren ze te zien tijdens een tentoonstelling in het gemeentehuis.

In 1373 krijgt de eigenaar van Puttenstein, heer Herbaren van Putten, het aan de stok met de bisschop van Utrecht, heer Arnoud van Horne, en met de stad Kampen. Het conflict escaleert in de zomer van 1375 wanneer de bisschop met de Kampenaren beleg slaat voor Puttenstein. Volgens een brief van 25 augustus van de bisschop aan Mechteld van Gelre verloopt het beleg voorspoedig.

Overgave Puttenstein

"Wii en hebben onsen wille vanden vorsejde huys dat wii hopen van Goeds ghenaden cortelike te gheschien want die bliden den Oversten toern boven den koke also zeer ghequetst hebben datmen daer gheen grote were af doen en mach ende oec zo meynen wij binnen tweeken daghen onse werc optie graft doen te brenghen, zo dat wii eens corteliken ends daer af hopende zijn"

-Wij hebben het kasteel nog niet in bezit maar wij hopen op Gods genade dat dit snel mag gebeuren want de blijden hebben de toren boven de keuken van het huis al zo

beschadigd dat daar nog nauwelijks verweer uit mogelijk is en met twee dagen zal een nieuw belegeringswerk in de gracht gebracht worden zodat men hoopt op een spoedige overgave-

Puttenstein valt na een beleg van ongeveer tien weken.

Handkanonnen

De archeologische vondsten die in verband staan met dit beleg, zijn voor een belangrijk deel gevonden op ongeveer 300 meter afstand van de plaats waar de burcht stond. Behalve een klein tinnen bordje of dobbelieer en enige zilveren munten, werd een zevental loden klompkogels gevonden. Klompkogels zijn massieve cilindrische kogels die afgeschoten werden met een soort primitieve handkanonnen. Waarschijnlijk schoten de verdedigers van het kasteel de zeldzame klompkogels af in de richting van het kamp van de belegeraars.

De kogels laten zien dat men op een gegeven moment de hoeveelheid lood voor een kogel halveerde. Mogelijk een bewijs van een tekort aan lood op het kasteel. Door het langdurig beleg zullen ook andere tekorten zijn ontstaan die wellicht hebben bijgedragen aan de overgave van Puttenstein.

Literatuuronderzoek leverde een uitgebreid artikel op uit 1989 over deze vondsten door B. Dubbe in het blad Antiek. Uit dit artikel blijkt dat de collectie uit de kluis van Burgerzaken niet volledig is. Enige in het artikel vermelde zilveren munten ontbreken en er wordt gesproken van bijna 300 klompkogels. Voor onderzoek naar middeleeuwse belegeringen is het van belang dat vooral de laatsten boven water komen.

Oldebroek

- Mevrouw Van Aalst en de heer Kolkman zijn betrokken bij de redactie van Uut 't Oldebroeck, het periodiek van de Oudheidkundige vereniging De Broeklanden te Oldebroek. In dat kader, maar ook vanuit de wens van het Streekarchivariaat om meer samen te werken, werd er een gesprek met het bestuur gevoerd.

Studiezaal

- De studiezaal en de werkruimte zijn beide gesitueerd in de kelder van het gemeentehuis, van elkaar gescheiden door een glazen wand. Beide ruimten zijn zeer geschikt en adequaat ingericht. De beperkte lichtinval maakt echter dat sommige van de medewerkers en bezoekers de ruimte als onprettig ervaren.

Educatie

- De tentoonstelling en de lesbrief over de Belgische vluchtelingen die in eerste instantie in Nunspeet gepresenteerd werden, zijn voor een deel ook van toepassing op Oldebroek, waardoor deze producten ook hier gebruikt zullen worden.

Toezicht op het modern archiefbeheer

- Er werden enkele gesprekken gevoerd over het modern archiefbeheer.
- De vernietigingslijsten van 2005 en 2006 werden beoordeeld.

Ac- en dequisitie

- Aanvulling fotocollectie gemeente (Van Droffelaar)
- Aanvulling archief van de Timotheÿsschool te Oldebroek
- Aanvulling archief van de Regenboogschool CNS te Oldebroek
- Enkele stukken Scoutinggroup Van Limburg Stirum
- Van de afdeling Burgerzaken werd een aantal archeologische voorwerpen in ontvangst genomen. Hieronder bevonden zich een vuursteenwerkplaatsje uit de prehistorie en enkele munten, zeldzame loden klompkogels en een tinnen bordje van het beleg van kasteel Puttenstein uit 1376. Voor deze voorwerpen zal te zijner tijd een bestemming gezocht worden.

Toegankelijkheidsprojecten

- De heer Hemstede heeft de inventarisatie van het archief van het gemeentebestuur Oldebroek 1940 – 1987 voor zijn vertrek afgerond. De heer Hovenkamp begon aan de eindredactie;
- Inventarisatie van het archief van Gemeentewerken 1940-1987 (heren Hovenkamp en Wouda);
- Index op de kohieren van de hoofdelijke omslag 1815-1850 (Archief gemeentebestuur Oldebroek 1814-1919, inv. nr. 540); (de heer Kolkman);
- Transcriptie civiele rechtspraak (de heer P. Zunderman);
- Catalogus bibliotheek (de heer Kolkman);
- De heer Hartman rondde zijn reproductie van de oudste kadastrale kaart van Weesp voor het Gemeentearchief van die gemeente af. Het kaartmateriaal werd daarna teruggebracht naar Weesp;
- De heer Hartman werkte aan een reproductie van de plattegrond van het Vluchtoord Nunspeet ten behoeve van de herdenkingsplaat die op initiatief van het Streekarchivariaat en de Heemkundige vereniging Nuwenspete in de Belgenbuurt te Nunspeet werd geplaatst;
- Brievenboek (uitgaande stukken) van de gemeente Oldebroek betreffende Vluchtelingen en Geïnterneerden uit de Eerste Wereldoorlog, 1914-1919 (de heer Kolkman);
- Index Vluchtelingen/vreemdelingen 1900-1920 in Oldebroek o.a. Belgen (de heer Kolkman);
- Transcriptie en index op de protocollen van de belastingen 1668-1670 (de heer Zunderman);
- Eindredactie inventarisatie archief Nederlands Hervormde Kerk Wezep (de heer Hovenkamp).

Conservering

- Bestralen en ompakken archief Timotheüschool;
- Bestralen en ompakken archief Van Droffelaar;
- Invriezen i.v.m. zilvertisjes archief Regenboogschool CNS te Oldebroek;
- Schimmeltesten en behandeling tegen schimmel.

Archiefbewaarpplaats

- Omdat er in Oldebroek nog altijd geen adequate quarantaineruimte is, worden verdachten en besmette stukken in Elburg behandeld. Het is zeer gewenst dat deze voorziening ook in Oldebroek tot stand komt;
- De brandblussers zijn in mei 2008 goedgekeurd.

Bijlage

Onderzoeksonderwerpen

Altena (gemeentehuis)	Elburg
Anhalt, Christiaan en Lodewijk von	Harderwijk
Arkemheen, polder	Harderwijk
Artillerie Schietkamp	Oldebroek
Begijnen/Agnieten	Elburg
Begraafplaatsen Elburg, Doornspijk	Elburg
Belgenkampen 1914-1918	Harderwijk
Belgenkampen 1914-1918	Nunspeet
Belgenkampen 1914-1918	Oldebroek
Belvédère, pension	Nunspeet
Berghuis, Batje	Oldebroek
Berkenlaan	Ermelo
Bevolking Nunspeet	Nunspeet
Bevolkingsgroei 1960 - 2000	Harderwijk
Bevrijding Harderwijk	Harderwijk
Bija, Huisje	Elburg
Boekhandel in Elburger Courant	Elburg
Bosbeslaan 57	Ermelo
Botterstichting	Elburg
Brandweer Elburg en Doornspijk	Elburg
Brinkersweg 71	Nunspeet
Burgerweeshuis	Harderwijk
Buurtschappen	Oldebroek
Camping "In de rimboe"	Nunspeet
Classis Harderwijk van de Gereformeerde Kerk	Harderwijk
Criminaliteit	Elburg
Criminaliteit	Nunspeet
Cultuurhistorie bossen van Nunspeet	Nunspeet
De Betere woning, Woningbouwvereniging	Elburg
Diepe Gracht, kunstwerken	Harderwijk
Distributiekring Harderwijk, locatie Elspeet	Harderwijk
Doornspijkse Heide	Elburg
Elburger Courant	Elburg
Elburger Courant	Oldebroek
Elspeet, Ansichtkaarten	Nunspeet
Eperweg 61	Nunspeet
Eperweg/Schutlaan, Kindervakantiekolonie	Nunspeet
Erica, Internaat	Nunspeet
Ericaweg 2	Nunspeet
Ermelo 1150 jaar	Ermelo
Ernst Brinck	Harderwijk
Familie Andel	Ermelo
Familie Berghuis	Nunspeet
Familie Blokpoel	Nunspeet
Familie Bonestroo	Ermelo
Familie Bonestroo	Harderwijk
Familie Bos	Elburg
Familie Bos	Oldebroek
Familie Bosman	Oldebroek
Familie Bouwmeester	Ermelo
Familie Brasse	Elburg

Familie Bres	Elburg
Familie Brokkelkamp	Oldebroek
Familie Bronsveld	Harderwijk
Familie Brouwer	Harderwijk
Familie Coot	Ermelo
Familie Damstra	Ermelo
Familie De Bruin	Harderwijk
Familie De Bruin	Nunspeet
Familie De Rijk	Elburg
Familie De Zwaan	Nunspeet
Familie Doornwaard	Oldebroek
Familie Drost te Hulshorst	Nunspeet
Familie Elzerman	Elburg
Familie Elzerman	Oldebroek
Familie Fijn van Draat	Ermelo
Familie Förster	Elburg
Familie Griffioen	Ermelo
Familie Hoogland	Oldebroek
Familie Hop	Harderwijk
Familie Hop	Ermelo
Familie Hopma	Ermelo
Familie Hut	Harderwijk
Familie Jan Blatter, knecht bij de heer Nobel	Oldebroek
Familie Jansen	Elburg
Familie Jonker	Oldebroek
Familie Juffer	Oldebroek
Familie Karssen	Harderwijk
Familie Klaassen	Harderwijk
Familie Koetsier	Harderwijk
Familie Koster	Ermelo
Familie Krieken	Harderwijk
Familie Kruithof	Ermelo
Familie Louw	Harderwijk
Familie Makaske	Ermelo
Familie Molijn, De Grote Bunte	Nunspeet
Familie Mouw	Ermelo
Familie Mulders	Harderwijk
Familie Olthoff	Harderwijk
Familie Pater	Nunspeet
Familie Petersen	Harderwijk
Familie Pol	Ermelo
Familie Post	Oldebroek
Familie Reezigt	Oldebroek
Familie Rem	Harderwijk
Familie Rijk	Elburg
Familie Roosen	Harderwijk
Familie Schinkel	Harderwijk
Familie Schinkel	Oldebroek
Familie Schuijn	Elburg
Familie Schuijn Schuart	Elburg
Familie Schutte	Elburg
Familie Smit	Oldebroek
Familie Spoelman	Nunspeet
Familie Ten Hoop	Elburg

Familie Ten Hove	Elburg
Familie Ton Kuyler	Nunspeet
Familie Van Boven	Oldebroek
Familie Van de Kolk	Oldebroek
Familie Van den Brink	Oldebroek
Familie Van der Kolk	Nunspeet
Familie Van der Kolk	Nunspeet
Familie Van der Kooi	Nunspeet
Familie Van der Zande	Nunspeet
Familie Van Diest	Ermelo
Familie Van Eikenhorst	Oldebroek
Familie Van Emst	Nunspeet
Familie Van Gelder	Oldebroek
Familie Van Hengel	Harderwijk
Familie Van Langen	Oldebroek
Familie Van Maanen	Harderwijk
Familie Van Oene	Oldebroek
Familie Van Pijkeren	Harderwijk
Familie Van Rijn	Ermelo
Familie Van 't Hul	Oldebroek
Familie Van 't Oever, Puttenstein	Elburg
Familie Van Unen	Oldebroek
Familie Veldhoen	Elburg
Familie Veldkamp	Elburg
Familie Vliem	Nunspeet
Familie Wesenhagen	Harderwijk
Familie Wichman	Nunspeet
Familie Witteveen	Harderwijk
Familie Witteveen	Nunspeet
Familie Wolf	Oldebroek
Familie Wouters	Harderwijk
Familie Zoet	Elburg
Familie Zwerver	Harderwijk
Familiewapens	Elburg
Feithenhofsboerderij	Elburg
Gasfabriek Elburg	Elburg
Geïnterneerde Russen, 1918 - 1921	Harderwijk
Geografie	Oldebroek
Grote Kerk	Harderwijk
Harderwijkerweg 385	Nunspeet
Havenplannen 1808 - 1810	Harderwijk
Hendrik Spijkerboer	Elburg
Herderewich, oudheidkundige vereniging	Harderwijk
Hervormde gemeente Elspeet	Nunspeet
Hierden; boerderijnamen	Harderwijk
Historische opbouw van Harderwijk	Harderwijk
Hoksbergen, Dirk	Oldebroek
Hokseberg, 50 jaar Zwemclub	Elburg
Hul , Jacob van 't	Oldebroek
Hulshorst	Nunspeet
Inwonersaantallen	Nunspeet
ISV	Harderwijk
Jan van Spijkeren	Elburg
Joden	Oldebroek

Joden in Elburg	Elburg
Joodse inwoners van Harderwijk	Harderwijk
Kazernes in Harderwijk	Harderwijk
Kerk, jachtklok en kiosk van Elspeet	Nunspeet
Kerkenroute	Ermelo
Kerkhistorie Elburg	Elburg
Koetshuis Hortuspark	Harderwijk
Koninklijke onderscheidingen	Elburg
Kop van 't Ende	Elburg
Korenmolen de Hoop	Elburg
Kortlang, J., architect	Ermelo
Kroniek Harderwijk 2007	Harderwijk
Kroonlaan 11	Nunspeet
Kuntze, mevrouw	Nunspeet
Laan	Nunspeet
Laan 40	Nunspeet
Leuvenum	Ermelo
Linnaeuslaan 3	Harderwijk
Lodewijk Napoleon in 1808 in Harderwijk	Harderwijk
Looschool	Oldebroek
Louw, Jan	Harderwijk
Luctor et Emergo	Oldebroek
Marse, De, Bewoning	Nunspeet
Meidoornplein Wezep	Oldebroek
Milo, D.W.L.	Nunspeet
Mishandeling	Oldebroek
Molen Ermelo	Harderwijk
Molenbeek te Nunspeet	Elburg
Morelissen, onderwijzer	Oldebroek
Nachthok, wijk	Harderwijk
Nederlands Hervormde kerk	Nunspeet
Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen	Nunspeet
Nieuw Groevenbeek	Ermelo
Notarieel archief	Harderwijk
Notarieel archief	Nunspeet
Nunspeets mannenkoor	Nunspeet
Oldhorst, landgoed	Oldebroek
Olifant, Tabaksfabriek in de Luttekepoortstraat	Harderwijk
Onderwijs in Ermelo	Ermelo
Openbaar Vervoer Ermelo	Ermelo
Openbare Lagere School Hattemerbroek	Oldebroek
Openbare Lagere School Nunspeet/ Meidoornerf	Nunspeet
Oranjeboom, Boerderij	Oldebroek
Oranjevereniging	Harderwijk
Orgel Gereformeerde kerk	Elburg
Oude Ermeloseweg	Nunspeet
OWIOS, voetbalvereniging	Elburg
OWIOS, voetbalvereniging	Oldebroek
Persoonsbewijs	Elburg
Plesmanlaan 1, Veldwachtershuisje	Nunspeet
Prinsesselaan 1 3	Ermelo
Putterweg 9	Ermelo
Raaman/Brouwer	Oldebroek
Recognitieboeken	Harderwijk

Reinar, J.N.	Harderwijk
Romain, Jules	Harderwijk
Schermen, Dr.	Nunspeet
Scheurer , Dr.	Ermelo
Schouwenburg	Oldebroek
Scouting N.S. Rambonnet	Elburg
Sociëteit De Hoop	Harderwijk
Spring Nunspeet in de jaren 80	Nunspeet
St. Nicolaasgilde	Harderwijk
Staatsbladen	Elburg
Stadsbouwmeester in 1836	Harderwijk
Stationsstraat	Ermelo
Stationsstraat 91, Familie Griffioen BV	Ermelo
Staverden	Ermelo
Steenwinkel	Nunspeet
Steenwinkel, Jan, (+ 1812) nalatenschap waarin werk van Van Maerlant zou voorkomen	Harderwijk
Stichting Welzijn Ouderen	Harderwijk
Storm in 1821	Harderwijk
Strandboulevard 16	Harderwijk
Strokel, Tennisvereniging	Harderwijk
Succes, tapijthal in Ermelo	Harderwijk
Tertiarissen Elburg	Elburg
Teunis de Vries	Elburg
Top de Keijser, stichting van het fonds	Elburg
Tweede Wereldoorlog	Elburg
Tweede Wereldoorlog	Ermelo
Tweede Wereldoorlog	Harderwijk
Tweede Wereldoorlog	Nunspeet
Tweede Wereldoorlog	Oldebroek
VAD, Autobusdienst Ermelo	Harderwijk
VAD, Autobusdienst Ermelo	Nunspeet
Veelhorst	Nunspeet
Veldnamen in Hierden	Harderwijk
Veluvine	Nunspeet
Verdedigingswerken 1400 / 1500 / 1600	Elburg
Visafslag	Harderwijk
Vischmarkt 10	Harderwijk
Visserij	Oldebroek
Voetbal uitslagen in de krant	Nunspeet
Voetbal uitslagen in de krant	Oldebroek
Voetbalgegevens v.v.Wijhe	Elburg
Vollenhof, landgoed	Oldebroek
Vrouwen in protocollen Elburg	Elburg
Waterschap	Elburg
Waterweg, naamgeving	Harderwijk
Wilhelmina, huize, Hierderweg 20, Hulshorst	Nunspeet
Winkelomgeving	Nunspeet
Woningbouw na 1945 in cultuurhistorische context	Harderwijk
Woonwagenkamp Hierden	Harderwijk
Wouters, Theodorus	Harderwijk
Zuiderzee	Elburg
Zuiderzeestraatweg 29	Elburg
Zuivelfabriek Kamperveen	Oldebroek
Zwaluwenburg	Elburg

